

Sygn. akt IV KK 230/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 listopada 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Barbara Skoczowska

Protokolant Danuta Bratkrajc

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Zbigniewa Siejbika

w sprawie M. O., G. B. i A. P.

oskarżonych z art. 228 § 3 kk i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 30 listopada 2016 r.,

kasacji wniesionej przez prokuratora na niekorzyść

od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. akt II AKa (...)

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w K.

z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

M. O. został oskarżony między innymi o to, że:

w dniu 10 grudnia 2009 r., w M., w związku z pełnieniem funkcji publicznej – Burmistrza Miasta i Gminy w M., przyjął od G. B. i A. P. korzyść majątkową wartości co najmniej 2.513,10 zł, w postaci opłacenia wyjazdu i pobytu swojego oraz J. M. w P.. i C., w dniach 10-11 grudnia 2009 r., w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie prawa, polegające na podjęciu działań zmierzających do udzielenia przez Miasto i Gminę M. zamówień publicznych spółkom: „M.” sp. z o.o. oraz „Z.” sp. z o.o., na budowę boisk o nawierzchni z trawy syntetycznej w miejscowości M., z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. Nr 113, poz. 759, z późn. zm.);

tj. o przestępstwo z art. 228 § 3 k.k.

G. B. został oskarżony o to, że:

w dniu 10 grudnia 2009 r., w M., działając wspólnie i w porozumieniu z A. P., udzielił M. O., pełniącemu funkcję publiczną – Burmistrza Miasta i Gminy M., w związku z pełnieniem tej funkcji, korzyść majątkową wartości co najmniej 2.513,10 zł, w postaci opłacenia wyjazdu i pobytu M. O. oraz J. M. w P.. i C., w dniach 10-11 grudnia 2009 r., w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie prawa, polegające na podjęciu przez M. O. działań zmierzających do udzielenia przez Miasto i Gminę M. zamówień publicznych spółkom: „M.” sp. z o.o. oraz „Z.” sp. z o.o., na budowę boisk o nawierzchni z trawy syntetycznej w miejscowości M., z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.);

tj. o przestępstwo z art. 229 § 3 k.k.

A. P. został z kolei oskarżony między innymi o to, że:

w dniu 10 grudnia 2009 r., w M., działając wspólnie i w porozumieniu G. B., udzielił M. O., pełniącemu funkcję publiczną – Burmistrza Miasta i Gminy M., w związku z pełnieniem tej funkcji, korzyść majątkową wartości co najmniej 2.513,10 zł, w postaci opłacenia wyjazdu i pobytu M. O. oraz J. M. w P. i C., w dniach 10-11 grudnia 2009 r., w zamian za zachowanie stanowiące naruszenie prawa, polegające na podjęciu przez M. O. działań zmierzających do udzielenia przez Miasto i Gminę M. zamówień publicznych spółkom: „M.” sp. z o.o. oraz „Z.” sp. z o.o., na budowę boisk o nawierzchni z trawy syntetycznej w miejscowości M., z

naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.);

tj. o przestępstwo z art. 229 § 3 k.k.

Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...), uniewinnił oskarżonych M. O., G. B. i A. P. od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 2 czerwca 2015 r., sygn. akt III K (...), wniósł prokurator, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, wyrażający się w uznaniu przez Sąd Okręgowy w K., że M. O. swoim działaniem polegającym na wspólnym z J. M. wyjeździe do P., w dniach 10 i 11 grudnia 2009 r., sfinansowanym przez spółkę z o.o. „M.” w zakresie kosztów przelotu na trasie W. – P. – W. i noclegu w P., wartości co najmniej 2513,10 zł, nie przyjął korzyści majątkowej w związku z pełnieniem funkcji publicznej Burmistrza Miasta i Gminy M. i nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 228 § 1 k.k., zaś oskarżeni G. B. i A. P., swoim działaniem polegającym na zorganizowaniu i sfinansowaniu przez spółkę z o.o. „M.” w zakresie kosztów przelotu na trasie W. – P. – W. i noclegu w P., wartości co najmniej 2513,10 zł, dla M. O. i J. M., nie udzielili korzyści majątkowej M. O., w związku z pełnieniem przez niego funkcji publicznej Burmistrza Miasta i Gminy M., czym nie wyczerpali znamion przestępstwa z art. 229 § 1 k.k., podczas gdy prawidłowa analiza nie budzących wątpliwości ustaleń postępowania prowadzi do wniosku, że oskarżeni swoim działaniem wyczerpali znamiona przestępstw z art. 228 § 1 k.k. w stosunku do M. O. i 229 § 1 k.k. w stosunku do G. B. i A. P.

W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy, w zaskarżonym zakresie, do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 9 lutego 2016 r., sygn. akt II AKa (...), po rozpoznaniu apelacji prokuratora, utrzymał w mocy zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w K.

Kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego wniósł prokurator, zarzucając:

- I. rażące naruszenie przepisów prawa procesowego, a to art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k., co mogło mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, poprzez niedokonanie przez

Sąd II instancji wszechstronnej kontroli odwoławczej, polegającej na braku należytego rozważenia zarzutów podniesionych w apelacji prokuratora, w tym również pominięciu podniesionych w uzasadnieniu środka odwoławczego argumentów kwestionujących błędne stanowisko Sądu I instancji, co do odniesienia przez M. O. „korzyści osobistej” oraz braku przesłanek uzasadniających przypisanie oskarżonemu M. O. przestępstwa z art. 228 § 1 k.k., G. B. i A. P. przestępstwa z art. 229 § 1 k.k., z pominięciem okoliczności dotyczących organizacji wyjazdu, momentu, w którym doszło do ostatecznego ustalenia jego terminu, programu i celu wyjazdu M. O. do P., co w konsekwencji doprowadziło do przyjęcia dowolnych ustaleń faktycznych sądu I instancji, poczynionych z naruszeniem art. 7 k.p.k., oraz dokonanie przez Sąd odwoławczy własnych, wewnętrznie sprzecznych ustaleń co do charakteru korzyści majątkowej, jako dozwolonego dowodu wdzięczności, wynikającego z elementu realizacji kontraktu pomiędzy inwestorem Gminą M., a firmami „M.” i „Z.”, a tym samym nadaniu korzyści majątkowej cech niewyczerpujących znamion czynu zabronionego, co wyklucza uznanie przeprowadzonej przez Sąd Apelacyjny kontroli instancyjnej za pełną i prawidłową, co w konsekwencji doprowadziło do utrzymania w mocy orzeczenia uniewinniającego, podczas gdy prawidłowa kontrola odwoławcza oparta o całość ujawnionego i swobodnie ocenionego materiału dowodowego z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania, wiedzy i doświadczenia życiowego, przy uwzględnieniu apelacji prokuratora doprowadziłaby Sąd Apelacyjny do wydania orzeczenia zgodnego z wnioskiem prokuratora;

- II. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 228 § 1 k.k. i art. 229 § 1 k.k., mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, poprzez wyrażenie przez Sąd Apelacyjny wadliwego poglądu prawnego i oceny przesłanek objęcia pojęciem karalnej korupcji jedynie „bezprawnej” korzyści majątkowej i wyłączenie spod zakresu karalności z art. 228 k.k. i odpowiednio z art. 229 k.k. tzw. dozwolonych dowodów wdzięczności, jako tzw. „kontratypu pozaustawowego”, za jaki sąd uznał sfinansowanie przez G. B. i A. P. części kosztów wyjazdu i pobytu M. O., w związku z pełnioną przez niego funkcją

publiczną Burmistrza Miasta i Gminy M. i J. M. w dniach 10-11 grudnia 2009 r., w P.. i C., co w konsekwencji doprowadziło to do uniewinnienia oskarżonych od zarzucanych im czynów.

W konkluzji prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji – Sądowi Apelacyjnemu – do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja wniesiona przez prokuratora okazała się zasadna o tyle, że skutkowałą uchyleniem wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazaniem sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Przed zaprezentowaniem powodów wydania w przedmiotowej sprawie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym stwierdzić należy, że sposób redakcji podniesionych zarzutów kasacyjnych upoważnia do stwierdzenia, że w istocie chodzi przede wszystkim o nienależyte rozważenie i ustosunkowanie się do zarzutów i argumentacji apelacji prokuratora, co uniemożliwia prawidłową ocenę przeprowadzonej przez Sąd *ad quem* kontroli instancyjnej orzeczenia Sądu I instancji. Zaznaczyć jednocześnie już w tym miejscu należy, że w postępowaniu kasacyjnym uzasadnienie wyroku sądu II instancji jest jedynym sposobem sprawdzenia, czy sąd odwoławczy rozważył wszystkie zarzuty podniesione w środku odwoławczym oraz czy uczynił to dostatecznie wnikliwie i wyczerpująco.

Sąd odwoławczy, który co prawda jest sądem głównie kontrolującym, sprawdzającym prawidłowość orzekania sądu I instancji, obowiązany jest bowiem rozważyć wszystkie istotne zarzuty oraz wnioski wskazane w środku odwoławczym i może wydać orzeczenie o utrzymaniu zaskarżonego wyroku sądu I instancji w mocy jedynie wtedy, gdy uzna je za niesłuszne owe zarzuty oraz wnioski, przy czym powinien przedstawić swój tok rozumowania. Z dyspozycji art. 457 § 3 k.p.k., odczytywanej w powiązaniu z art. 433 § 2 k.p.k., wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że obowiązkiem sądu odwoławczego jest przedstawienie w pisemnych motywach wyroku powodów oddalenia (bądź uwzględnienia) zarzutów apelacji, przy czym prezentowane rozważania winny odnosić się do wszystkich zarzutów, zaś treść tych rozważań nie może ograniczać się jedynie do ogólnych stwierdzeń powielających np. treść art. 7, 5 § 2 czy 4 k.p.k. Również zaaprobowanie bądź

krytyka stanowiska sądu I instancji nie może być zbiorem ogólników akceptujących bądź odrzucających ustalenia, oceny i rozumowanie tegoż sądu (*zob. wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2007 r., II KK 341/06, R-OSNKW 2007, poz. 816*). Nieprawidłowe sporządzenie przez sąd odwoławczy uzasadnienia wydanego orzeczenia z reguły wskazuje, że sąd ten nie rozpoznał wniesionego środka odwoławczego w należyty sposób (*zob. wyrok SN z dnia 19 listopada 2007 r., IV KK 262/07, R-OSNKW 2007, poz. 2645; postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 2008 r., III KK 68/08, R-OSNKW 2008, poz. 1582; wyrok SN z dnia 8 marca 2007 r., V KK 167/06, R-OSNKW 2007, poz. 573*).

W przedmiotowej sprawie standard uzasadnienia wyroku Sądu II instancji nie został dochowany, gdyż Sąd Apelacyjny nie wskazał rzeczowo, dlaczego apelacja prokuratora uznana została za niezasadną. W apelacji od wyroku Sądu Okręgowego w K. prokurator postawił zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który szeroko uargumentował w uzasadnieniu apelacji. W szczególności wskazywano w apelacji, że wyjazd M. O. do P. i C. powinien zostać potraktowany jako „korzyść majątkowa” (w tym zakresie Sąd I instancji przyjął, że korzyść należy oceniać w kategoriach „korzyści osobistej”). Ponadto, w apelacji podnoszono wątpliwości co do przyjętego stanowiska, że zaproszenie M. O. do udziału w wyjeździe szkoleniowym miało miejsce po zakończeniu inwestycji, uwypuklano także, że M. O. i J. M. przyjechali do W. już w dniu 9 grudnia 2009 r. i właśnie tego dnia miało nastąpić zakończenie realizacji inwestycji firmy „M.”. W uzasadnieniu apelacji wskazano również na błędną ocenę Sądu I instancji odnośnie braku dowodów świadczących o tym, że G. B. i A. P. podejmowali decyzje o organizowaniu wyjazdów do Francji i ich finansowaniu przez spółkę oraz o osobach, którym takie wyjazdy proponowano. W tym zakresie odwołano się do zabezpieczonych kopii korespondencji prowadzonej pocztą elektroniczną przez A. P.

Uznając apelację prokuratora za niezasadną Sąd Apelacyjny stwierdził najpierw, że w środku odwoławczym postawiono zarzut obrazy prawa materialnego, a nie błędu w ustaleniach faktycznych. W tym zakresie należy jedynie wskazać, że nie jest najistotniejsze to, jak został nazwany zarzut w kontekście względnych przyczyn odwoławczych wskazanych w art. 438 k.p.k., ale jakim błędem w ocenie

skarżącego dotknięte jest orzeczenie i na czym polegają uchybienia sądu orzekającego, które to zarzuty - co oczywiste – nie muszą być zawarte w *petitum* środka odwoławczego, ale również w jego uzasadnieniu.

Następnie Sąd odwoławczy przyznał rację skarżącemu, że wyjazd zagraniczny, który został częściowo sfinansowany przez firmę „M.”, musi być traktowany jako „korzyść majątkowa”, by na s. (...) uzasadnienia wyroku stwierdzić, że okoliczność ta nie ma znaczenia. Dalsze wywody Sądu odwoławczego wskazują z kolei na to, że sfinansowanie części kosztów wyjazdu spełnia wymogi tzw. „dozwolonych dowodów wdzięczności”, albowiem nastąpiło to po wygraniu przetargu, nie łączyło się z żadną obietnicą, żądaniem, czy też uzależnieniem, a motywem działania firmy „M.” nie była chęć uzyskania jakichś dodatkowych korzyści finansowych. Dalej jednak Sąd Apelacyjny przypomniał, że to Miasto i Gmina M. powinna ponieść koszty pobytu M. O. i J. M. we Francji, a zatem korzyść majątkową uzyskał nie M. O., ale Miasto i Gmina M. Konkluzją wywodów Sądu Apelacyjnego było z kolei to, że wyjazd miał charakter służbowy, szkoleniowy, był w pełni uzasadniony, odbył się już po zawarciu i zrealizowaniu umowy o wybudowanie boisk ze sztuczną trawą, a w końcu, że sfinansowanie części kosztów wyjazdu powinno zostać potraktowane jako „wsparcie techniczne” służące lepszemu zrealizowaniu zawartej umowy, a może być też rozważane jako konkludentne rozszerzenie umowy.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że przecież Sąd I instancji w ogóle nie zajął się tymi okolicznościami i nie badał ewentualnej odpowiedzialności oskarżonych pod kątem art. 228 § 1 kk i art. 229 § 1 kk, ale ograniczył się w zasadzie jedynie do konstatacji, że oskarżony M. O. nie zrealizował znamion zarzucanego mu przestępstwa z art. 228 § 3 kk, albowiem „nie sposób twierdzić, że istniała zależność pomiędzy wyjazdem, a zachowaniem stanowiącym naruszenia prawa”.

Już tylko samo dokonane powyżej zestawienie uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego z wywodami zawartymi w apelacji wywiedzionej przez prokuratora upoważnia wniosek, że kontrola odwoławcza orzeczenia Sądu I instancji została dokonana powierzchownie i nie jest wiadome, jakie argumenty zadecydowały o uznaniu apelacji za niezasadną. Przede wszystkim z pisemnych motywów wyroku

Sądu odwoławczego nie wynika, jaki charakter miał wyjazd M. O. do P. i C. Sąd Apelacyjny na określenie charakteru tego wyjazdu użył wielu słów, wskazując że:

- wyjazd musi być traktowany jako korzyść majątkowa,
- sfinansowanie kosztów wyjazdu stanowi dozwolone dowody wdzięczności,
- to Miasto i Gmina M. powinna ponieść koszty pobytu M. O. we Francji,
- wyjazd miał charakter „służbowy”, szkoleniowy”,
- sfinansowanie wyjazdu powinno być rozpatrywane jako swego rodzaju „wsparcie techniczne”,
- sfinansowanie wyjazdu może być też rozważane jako konkludentne rozszerzenie umowy.

Brak jasnego, jednoznacznego przyjęcia przez Sąd Apelacyjny, jaki charakter miał sam wyjazd, a także sfinansowanie tego wyjazdu przez spółkę „M.”, w zasadzie uniemożliwia dalsze dywagacje w kwestii bezprawności zachowania tak oskarżonego M. O., jak i oskarżonych G. B. i A. P.. Niemniej należy zwrócić uwagę na kolejne okoliczności, podnoszone w apelacji od wyroku Sądu I instancji, a nad którymi nie pochylił się jednak Sąd odwoławczy albo uczynił to w sposób pobieżny. Przede wszystkim odnieść należy się do kwestii terminu wyjazdu M. O. do Francji. W tym zakresie Sąd Apelacyjny przyjął, że wyjazd odbył się już po zawarciu i zrealizowaniu umowy o wybudowanie boisk ze sztuczną trawą. To jednozdaniowe stwierdzenie na s. (...) uzasadnienia wyroku nie jest z pewnością wystarczające dla odparcia szerokiej argumentacji, zawartej na s. (...) apelacji, w której wskazywano, że G. B. i A. P. z pewnością wiedzieli wcześniej tzn. przed 10-11 grudnia 2009 r., iż M. O. będzie uczestnikiem prezentacji i szkolenia. Przypomnieć bowiem należy, że oficjalne otwarcie boiska odbyło się w dniu 9 grudnia 2009 r. (tego samego dnia M. O. przyjechał do W.), a wyjazd w dniach 10-11 grudnia 2009 r. W apelacji powołano się natomiast na prowadzoną przez A. P. drogą elektroniczną korespondencję, z której wynikało, że już 19 marca 2009 r. ww. oskarżony podjął działania w celu organizacji wyjazdów (kolejna korespondencja w tej sprawie jest datowana na 6 i 18 sierpnia 2009 r.). To zaś prowadzi do konkluzji o trafności twierdzeń prokuratora o nierozpoznanie zarzutu apelacji również i w tym zakresie. Na marginesie należy zaś w tym miejscu przypomnieć, że z poczynionych przez Sąd Okręgowy w K.

ustaleń faktycznych wynika, iż przedstawiciel firmy „M.” zaproponował M. O. udział w wyjeździe do Francji po zakończeniu wszystkich inwestycji.

Niezależnie od tego zwrócić należy uwagę, co także wskazywał prokurator, że pomimo zakończenia realizacji inwestycji przez firmę „M.”, Miasto i Gminę M. oraz spółkę „M.” wciąż łączyły dalsze relacje, w tym wynikające z tytułu gwarancji czy rękojmi. Nie sposób także pominąć, że prokurator z jednej strony w ogóle kwestionował zasadność wyjazdu M. O. jako nieuzasadnionego prawnie ani ekonomicznie, a wyjazd – jak przyjął Sąd I instancji – został potraktowany jako podróż służbowa (przejazd z K. do W., nocleg w W. i przejazd taksówką pokryła Gmina M.).

Do tych okoliczności, podniesionych w apelacji prokuratora, Sąd Apelacyjny właściwie w ogóle się nie odniósł w pisemnych motywach wyroku. Sposób zredagowania uzasadnienia Sądu drugiej instancji, w którym skupiono się raczej na rozważaniach, w jaki sposób może być traktowany wyjazd M. O. do Francji niż na zajęciu jednoznacznego stanowiska, czy zarzut apelacji jest zasadny czy też niezasadny, nie mógł zyskać akceptacji Sądu Najwyższego, w efekcie uniemożliwiając właściwą kontrolę orzeczenia Sądu *ad quem* ze strony sądu kasacyjnego. W tej zaś sytuacji, gdy Sąd odwoławczy nie rozpoznał zarzutu apelacji, a uzasadnienie sporządził w sposób nieodpowiadający art. 457 § 3 k.p.k., kasację należało uwzględnić i zaskarżony nią wyrok uchylić i sprawę przekazać Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd Apelacyjny będzie miał – stosownie do art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. – na uwadze powyższe rozważania. W szczególności Sąd ten powinien w sposób rzetelny i pełny ustosunkować się do podniesionego w apelacji prokuratora zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k.

Jedynie na marginesie należy wskazać, że w wypadku omawianych przestępstw nie ma znaczenia dla odpowiedzialności karnej okoliczność, że korzyści nie odniosła sama osoba pełniąca funkcję publiczną, ale inny podmiot (zob. art. 115 § 4 k.k.). Istotne natomiast jest to, czy udzielenie korzyści majątkowej lub jej obietnicy miało związek z pełnioną przez sprawcę funkcją, a związek ten nie musi się odnosić do konkretnej czynności lecz jedynie może sprowadzać się do

dążenia do zapewnienia sobie przychylności osoby pełniącej taką funkcję. Wystarczające jest, aby czynność służbowa przyjmującego korzyść majątkową była przyczyną lub okazją do przyjęcia tej korzyści.

Zasadnie zatem wskazuje się, że przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy musi pozostawać w związku z pełnieniem przez sprawcę funkcji publicznej. Może to nastąpić w związku z załatwieniem konkretnej sprawy (przed jej załatwieniem, w czasie jej załatwiania lub po jej załatwieniu). Aby odpowiedzieć w konkretnym wypadku na pytanie, czy korzyść (jej obietnica) pozostaje w związku z pełnieniem funkcji publicznej, trzeba rozważyć, czy korzyść zostałaaby udzielona, gdyby sprawca takiej funkcji nie pełnił. Nie musi to być zatem związek z konkretną czynnością, ale z całokształtem urzędowania, z zespołem czynności należących do sprawowanej przez daną osobę funkcji publicznej, które może ona podejmować lub od nich się wstrzymywać. Osoba przysparzająca korzyści wówczas nie konkretyzuje czynności urzędowych, na których treści jej zależy. Wręcza korzyść w nadziei, że gdy czynności takie będą podejmowane, "życzliwie doń ustosunkowany" funkcjonariusz da temu wyraz w ich treści (zob. wyrok SN z 12 czerwca 1980 r., I KR 99/80, OSNKW 1980, nr 12, poz. 93; E.M. Guzik-Makaruk, E. Pływaczewski w: M. Filar red., Kodeks karny. Komentarz, LEX/el. 2016, komentarz do art. 228 k.k., teza 7).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w wyroku.

r.g.